

రాజ్యం తలరాతను మార్చిన సంస్కరణల వరదాత

నాలుగో అసభ 'సమీక్షా' 1853 మే 31న 'కులాల లిఖితా'ను హైదరాబాద్ రాజ్య ప్రధాన మంత్రిగా నియమించారు. ఇతడికి 'సాలార్ జింగ్' అనే బిరుదు ప్రధానం చేశారు. సాలార్ జింగ్, రాజ్యంలో అనేక సామాజిక, ఆర్థిక, న్యాయపాలనా సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి రాజ్యాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపాడు. 1883లో మరణించే వరకూ ప్రధాన పదవిలో కొనసాగాడు. సమీక్షా (1829-57), అసభ ఉద్దేశాలు (1857-69), మీర్ మహబూబ్ లిఖితా (1869-1911)ల కొలువులో పనిచేశాడు. హైదరాబాద్ ప్రధానమంత్రిగా అత్యంత సమర్థుడిగా పేరు గడించాడు.

సాలార్ జింగ్ సంస్కరణలు

సాలార్ జింగ్ ఆర్థిక సంస్కరణలపై దృష్టి కేంద్రీకరించి రాజ్యం ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కదిద్దాడు. సాలార్ జింగ్ ప్రధాని కావడానికి ముందు పన్ను వసూళ్లను వేలం పద్ధతిలో గుర్తీదారులకు అప్పగించేవారు. వీరు ప్రజల నుంచి బలవంతంగా పన్నులు వసూలు చేసేవారు. వారిని నిర్దేశింపడానికి ప్రత్యేకంగా డోన్లు కునేవారు. గుర్తీదారులు ప్రభుత్వ అధికారులతో లోపాయికారీ ఒప్పందాలు కుదుర్చుకొని ప్రభుత్వ ఖజానాకు పన్నులు కట్టేవారు కాదు. సాలార్ జింగ్ ఈ పద్ధతులను రద్దు చేశాడు. మొదటగా పన్ను వసూళ్లపై ఆదవు కలిగిన దఫాదార్ల అధికారాలను నియమించాడు. ఈ రెండు విధానాల వల్ల రాజ్యానికి ఆదాయం పెరిగింది. దీంతో తన ఖాతా పుస్తకం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆభరణాలను సాలార్ జింగ్ విడిచిపెట్టాడు.

పాలనా సంస్కరణలు

సాలార్ జింగ్ కంటే ముందు పాలనా సౌలభ్యం కోసం రాజ్యాన్ని సుబాలగా విభజించారు. సుబాలను సర్కారులుగా, వాటిని తాలుకాలుగా వర్గీకరించారు. సుబాలో సుబేదార్, తాలుకాలో తాలుకాదార్ అనే అధికారులు పాలనా వ్యవహారాలను నిర్వహించేవారు. తాలుకాదార్ బ్రిటిష్ ఇండియాలోని కలెక్టర్లతో సమానం. తాలుకాలో పన్ను వసూలు చేసే అధికారాన్ని ప్రభుత్వం తాలుకాదారులకు ఇచ్చింది. వీరికి ఎలాంటి జీతభత్యాలు ఉండేవి కాదు. రైతుల నుంచి పన్ను వసూలు చేసే అంతులో కమీషన్ తీసుకునేవారు. పై అధికారులకు సజరానా (అంచం) చెల్లింది కొంతమంది తాలుకాదార్ల పదవి పొందేవారు. ఈ విధంగా పదవి పొందినవారు పన్ను వసూలు కోసం 'నాయిబ్' (డిప్యూటీ తాలుకాదార్) అనే అధికారులను నియమించుకునేవారు. తాలుకాదారులు మాత్రం హైదరా

బాద్ నగరంలో ఉండేవారు. ఈ విధానంలో లోపాలు ఉండటంతో హైదరాబాద్ లోని బ్రిటిష్ రాజ ప్రతినిధి చార్లెస్ మెట్ కాఫ్ తాలుకాదారులను పర్యవేక్షించడానికి బ్రిటిష్ అధికారులను నియమించాడు. అతడు హైదరాబాద్ నుంచి వెళ్లిన తర్వాత బ్రిటిష్ అధికారుల స్థానంలో 'అమిన్' అనే స్థానికాధికారులను నియమించారు.

- * సాలార్ జింగ్ పన్ను వసూలు కోసం 1855లో తాలుకాదారులను నియమించాడు.
- * 1865లో జిల్లాబంది విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి రాజ్యాన్ని 17 జిల్లాలుగా విభజించాడు. ప్రతి జిల్లాలో పాలనా బాధ్యతలను నిర్వహించడానికి సాలార్ జింగ్ 'అవల్ తాలుకాదార్'ను నియమించాడు. ఇతడికి బ్రిటిష్ ఇండియాలోని జిల్లా కలెక్టర్లతో సమాన పేరులు ఉండేవి. అవల్ తాలుకాదార్లకు సహాయంగా 'దోయం' తాలుకాదార్ (సబ్ కలెక్టర్)లను నియమించాడు. వీరికి తోడ్పడటానికి సోయం తాలుకాదార్ అనే మూడో తరగతి ఉద్యోగులు కూడా ఉండేవారు. వీరికి బ్రిటిష్ ఇండియాలోని కహా శీల్డార్లతో సమాన అధికారాలు ఉండేవి.
- * హైదరాబాద్ రాజ్యంలోని జిల్లాలను కలిపి అయిదు ప్రాంతీయ విభాగాలుగా ఏర్పాటు చేశారు. ప్రతి ప్రాంతీయ విభాగాన్ని పాలించడానికి ఒక సదర్ తాలుకాదార్లను నియమించారు. ఇతడికి బ్రిటిష్ ఇండియాలోని రెవెన్యూ కమిషనర్లతో సమాన అధికారాలు ఉండేవి.

వేవారు. గ్రామాల్లో శాంతిభద్రతలు కాపాడటానికి 'పాజాదార్' పటిలో అనే ఉద్యోగి ఉండేవారు. గ్రామంలో లెక్కలు చేసే వ్యక్తిని పట్టార్ లేదా పాండే అని పిలిచేవారు. దేశముఖ్, దేశపాండేల నాయకత్వంలో గ్రామాలను కొన్ని సర్కిళ్లుగా విభజించారు.

- * సాలార్ జింగ్ ప్రజలకు సమర్థమైన న్యాయ పాలన అందించడానికి న్యాయస్థానాలను సంస్కరించాడు. జిల్లాల్లో ఉన్న న్యాయస్థానాల్లో మున్సిఫ్, మీర్ ఆదిల్ అనే న్యాయాధికారుల్ని నియమించాడు. వీరిపై హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు (మహాకాయ-ఇ- సదర్)కు అధికారం ఉండేది.
- * హైకోర్టుకు పైన అప్పీలు చేయడానికి 'మజ్లిస్-ఇ-మురఫా' పేరుతో సుప్రీంకోర్టును ఏర్పాటు చేశాడు.
- * హైదరాబాద్ బుజుంగ్ దినాస్ అదాలత్, కర్క దినాస్ అదాలత్ అనే రెండు సివిల్ కోర్టులు స్థాపించాడు. పాజాదార్ అదాలత్ అనే క్రిమినల్ కోర్టును కూడా ఏర్పాటు చేశాడు.
- * ముస్లిం చట్టం 'సరియత్' ఆధారంగా ప్రధాన న్యాయమూర్తి 'నాజిమ్' తీర్పు చెప్పేవాడు.
- * వివిధ కోర్టుల కార్యక్రమాలను సమన్వయ పరచడానికి సమాన అధికారాలు ఉండేవి.

ఇతర సంస్కరణలు

- * హైదరాబాద్ రాజ్యంలో సరి సహాగమునాన్ని నిషేధించాడు.
- * 1856లో హైదరాబాద్ లో మొదటిసారిగా పబ్లిక్ లామిక వస్తు ప్రదర్శన(సమామి) ఏర్పాటు చేశాడు.
- * 1862లో పోస్టల్ శాఖను స్థాపించి హైదరాబాద్ నుంచి బొంబాయికి టెలిగ్రాఫ్ లైన్ వేయించాడు.
- * సాలార్ జింగ్ అనేక మంది స్థానికీతరులకు ఉద్యోగాలు కల్పించాడు. ఉత్తర భారతదేశానికి చెందిన చాలామంది ముస్లింలు, కామిస్ట్రులు హైదరాబాద్ లో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో చేరారు. వీరిలో నయ్యద్ హుస్సేన్ బిల్ గ్రామి, నయ్యద్ బిల్ అలీ బిల్ గ్రామి, మోహిబ్ హుస్సేన్, నయ్యద్ మహ్మద్ అలీ, మొహిబ్ ముల్క్ తదితరులు పరిపాలనలో సాలార్ జింగ్ కు సహకరించారు.
- * చాలా మంది స్థానికీతరులను ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో నియమించడం వల్ల చర్చాల్లో కాలంలో స్థానికులు, స్థానికీతరుల మధ్య వివాదాలు తలెత్తాయి. ఇది ముట్టి ఉద్యమానికి దారితీసింది.
- * 1857లో సిపాయిల తిరుగుబాటు సమయంలో బ్రిటిష్ ప్రతినిధి కల్నల్ డేవిడ్ సెక్సు సాలార్ జింగ్ సహాయం చేశాడు. తుర్బాజీఖాను, మల్క్ అల్లా ఉద్దీన్లను అరెస్ట్ చేసి హైదరాబాద్ రాజ్యం

విద్యా సంస్కరణలు

- * పరిపాలనలో సహాయం చేయడం కోసం సుశిక్షిత తులక ఉద్యోగులను నియమించేందుకు అనుగుణంగా విద్యా విధానంలో అనేక మార్పులు ప్రవేశపెట్టాడు.
- * 1855లో డార్-ఉల్-ఉలామ్ అనే ఉన్నత పాఠశాలను ఏర్పాటు చేశాడు. ఈ పాఠశాల స్థాపన పాశ్చాత్య విద్యార్థులలో తొలిమెట్టుగా చెప్పొచ్చు. ఈ పాఠశాలలో పర్షియన్, ఉర్దూ భాషల్లోనే కాకుండా ఆంగ్ల భాషలోనూ బోధించేవారు.
- * 1869లో సాలార్ జింగ్, మీర్ మహబూబ్ అలీ ఖాన్ కు సహా ప్రతినిధిగా నియమించుకున్నాడు. ఆంగ్ల భాషా బోధన, పాశ్చాత్య విద్యా వ్యాప్తికి అనేక పాఠశాలలు నెలకొల్పాడు.
- * 1870లో హైదరాబాద్ లో నగర ఉన్నత పాఠశాల, 1872లో కాదర్ హాట్ ఉన్నత పాఠశాలను స్థాపించాడు. ప్రజా పనుల శాఖలో పనిచేయడా

నికి కావాల్సిన సాంకేతిక సిబ్బంది శిక్షణ కోసం 1870లో ఇంజనీరింగ్ పాఠశాల నెలకొల్పాడు.

- * పాలకుల పిల్లల కోసం 1873లో 'మదరసా-ఇ-అలియా' స్థాపించాడు.
- * రాజ కుటుంబంలోని పిల్లలు చదువకోవడం కోసం కోసం 1878లో 'మదరసా-ఇ-బిజాసు' ప్రారంభించాడు.
- * అలీషుర్ తో విద్యాసంస్థల్ని స్థాపించడానికి సర్ నయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ అత్యంత సహాయం అందించాడు. హైదరాబాద్ కు చెందిన ఏకా-ఉల్-ముల్క్, మొహిబ్-ఉల్-ముల్క్ అనే ఇద్దరు అధికారులు అలీషుర్ కాలేజీ ఏర్పాటులో ముగ్గా పాల్గొన్నారు.
- * 1881లో గ్లోరియో గర్ల్స్ హైస్కూల్ ను ఏర్పాటు చేశాడు.
- * సాలార్ జింగ్ మరణించాక 1887లో కాదర్ హాట్ ఉన్నత పాఠశాలను 'మదరసా-ఇ-అలియా'లో విలీనం చేసి నిజాం కాలేజీని ఏర్పాటు చేశారు.

పోలీసు వ్యవస్థ

1865కు ముందు హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో సరైన పోలీసు వ్యవస్థ లేదు. కొత్తలో అనే నగర పోలీసు కమిషనర్ ఉండేవారు. కాలక్రమంలో రెవెన్యూ అధికారులే పోలీసు విధులను నిర్వహించారు. గ్రామాల్లో వంశ పారంపర్యంగా వచ్చే గ్రామ కాపాలాదార్ల పద్ధతి ఉండేది. సాలార్ జింగ్ పోలీసు సంస్కరణల్లో భాగంగా 'మహాకాయ-ఇ-కొత్తాల్' అనే పోలీసు డివిజన్

లో 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటును అణచివేశారు. సాలార్ జింగ్ నిర్వహించిన కృషి వల్ల 1860లో డాక్టర్, రాయచూర్ జిల్లాలు తిరిగి నిజాంకు దక్కాయి. వీరారు ప్రాంతాన్ని కూడా తిరిగి దక్కించుకునేందుకు కృషి చేశాడు. వీరారును తిరిగి పొందడం కోసం బ్రిటిష్ రాజితో చర్చలు జరపడానికి ఇంగ్లండ్ వెళ్లాడు. దీంతో బ్రిటిష్ ఇండియాలోని గవర్నరులు ఇతడి పట్ల శ్రద్ధత్రయం వహించారు. ఏకా-ఉల్-ఉలామ్ ను మహబూబ్ అలీ ఖాన్ కు సహా ప్రతినిధిగా నియమించారు. వీరారును తిరిగి పొందడానికి సాలార్ జింగ్ చేసిన ప్రయత్నాలు లాల్ బిట్టన్ ను ఇబ్బంది పెట్టాయి. సిపాయిల తిరుగుబాటులో సహాయం చేసినందుకు హైదరాబాద్ నిజాం అసభ ఉద్దేశాలు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 'సాల్ ఆఫ్ ఇండియా' బిరుదును ఇచ్చారు. హైదరాబాద్ రాజ్యం ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి బాకీపడ్డ రూ. 50 లక్షల అప్పును రద్దు చేశారు.

1883 ఫిబ్రవరి 8న సాలార్ జింగ్ మరణించాడు. అతడి మరణానంతరం రాజ్య పాలన అప్పగింపు జరిగింది. ముట్టి, నాన్ ముట్టి వివాదాలు తలెత్తాయి. దీనివల్ల పరిపాలనలో పూర్తిగా స్థబ్ధత ఏర్పడింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సాలార్ జింగ్ కు మార్పిడి చేసిన మిరాయిత్ అలీ ఖాన్ ను, రాజా సరేంద్ర బహదూర్ ను రాష్ట్రానికి సయ్యక్ పాలకులుగా నియమించింది.

సాలార్ జింగ్ కు మార్పిడి చేసిన మిరాయిత్ అలీ ఖాన్, ఆరో నిజాం మహబూబ్ అలీ ఖాన్ తో కలిసి చదువుకున్నాడు. ఇతడి 1884లో రెండో సాలార్ జింగ్ బిరుదుతో హైదరాబాద్ రాజ్యానికి ప్రధానమంత్రి అయ్యాడు.

రవాణా సంస్కరణలు

- * 1869లో హైదరాబాద్ నుంచి షోలాపూర్ వరకు గ్రాండ్ ట్రంక్ రోడ్ నిర్మించారు.
- * బ్రిటిష్ ముద్రాసు-బొంబాయి మధ్య రైల్వే లైన్ ను హైదరాబాద్ రాజ్య భాగాలైన గుల్బర్గా, వాడి ద్వారా అధిగమించడానికి నిర్మించారు.
- * 1874లో హైదరాబాద్, వాడి మధ్య రైల్వే నిర్మాణం ప్రారంభించి 1878లో పూర్తి చేశాడు. దీంతో రాజ్యాంలో ప్రయాణ సౌకర్యాలు మెరుగుపడ్డాయి.
- * పరిపాలనా భారం వివేచితంగా పెరగడంతో సాలార్ జింగ్ 'సదర్-ఉల్-ముహమ్' అనే నలుగురు మంత్రులను నియమించాడు. వీరిలో ముగ్గురు మంత్రులకు కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన పోలీసు, రెవెన్యూ, న్యాయ శాఖలను అప్పగించారు. విద్య, ఆరోగ్య శాఖలకు ఉమ్మడిగా నాలుగో మంత్రిని నియమించాడు. వీరందరూ ప్రధానమంత్రి (డి వాసు) నేతృత్వంలో పనిచేసేవారు.

The telephone is an example of..

1. What is the responsibility of the logical unit in the CPU of a computer?
a) Producing result
b) Comparing numbers
c) Controlling flow of information
d) Performing mathematical operations
e) Controlling flow of data
2. Abacus was the first ____
a) Electronic computer
b) Mechanical computer
c) Electronic calculator
d) Mechanical calculator
e) Electronic chip
3. If in a computer, 16 bits are used to specify address in a RAM, the number of addresses will be ____
a) 216
b) 65,536
c) 64K
d) 128K
e) 135K
4. Instructions and memory address are represented by ____
a) Character code
b) Binary code
c) Binary word
d) Parity bit
e) Bite code
5. The terminal device that functions as a cash register, computer terminal and OCR reader is:
a) Data collection terminal
b) OCR register terminal
c) Video Display terminal
d) POS terminal
e) None of the above
6. A set of flip flops integrated together is called ____
a) Counter
b) Adder
c) Register
d) Flip flop
e) All of the above
7. People often call ____ as the brain of computer system.
a) Control Unit
b) Arithmetic Logic Unit
c) Central Processing Unit
d) Storage Unit
e) Store data
8. Which of the following is used for manufacturing chips?
a) Bus
b) Control unit
c) Semiconductors
d) a and b only
e) None of the above
9. The value of each bead in heaven is ____
a) 1
b) 3
c) 5
d) 7
e) 8
10. The first computer introduced in Nepal was ____
a) IBM 1400
b) IBM 1401
c) IBM 1402
d) IBM 1406
e) IBM 1405
11. Bluetooth is a type of radio wave information transmission system that is good for about:
a) 30 feet
b) 30 yards
c) 30 miles
d) 300 miles
e) 3000 miles
12. The telephone is an example of a(n) ____ signal.
a) analog
b) digital
c) modulated
d) demodulated
e) compiler
13. A credit card-sized expansion board that is inserted into portable computers that connects the modem

- to the telephone wall jack is:
a) Internal modem
b) External modem
c) PC Card modem
d) Wireless modem
e) Wired modem
14. A modem that is contained within the system unit is called:
a) External
b) Internal
c) Wireless
d) Wi-Fi
e) Bluetooth
 15. A modem that doesn't need to be connected to a telephone line is the ____ modem.
a) external
b) internal
c) wireless
d) DSL
e) NSL
 16. A special high-speed line used by large corporations to support digital communications is known as:
a) satellite/air connection service lines
b) cable modems
c) digital subscriber lines
d) T1, T2, T3 and T4 lines
e) None of the above
 17. An affordable technology that uses existing telephone lines to provide high-speed connections is called ____
a) ISDN
b) microwave
c) cable modem
d) DSL
e) ALU
 18. The capacity of a communication channel is measured in ____
a) Bandwidth
b) Bit capacity
c) Baud rate
d) Data flow
e) Store data
 19. A relatively new technology that allows wireless connectivity:
a) Bluetooth
b) Black tooth
c) Blue band
d) Broadband
e) Wi-fi
 20. In MS-DOS 5.0, which is the number that acts as a code to uniquely identify the software product?
a) MS
b) DOS
c) MS DOS
d) 5.0
e) 4.2.0

21. A page fault:
a) Is an error in a specific page
b) Occurs when a program accesses a page of memory
c) Is an access to a page not currently in memory
d) None of the above
e) All of the above
22. The process of transferring data intended for a peripheral device into a disk or intermediate store so that it can be transferred to peripheral at a more convenient time or in bulk, is known as ____.
a) Multiprogramming
b) Spooling
c) Caching
d) Virtual programming
e) Code programming
23. An instruction in a programming language that is replaced by a sequence of instructions prior to assembly or compiling:
a) Procedure
b) Macro
c) Label
d) Literal
e) External
24. Banker's algorithm for resource allocation deals with:
a) Deadlock prevention
b) Deadlock avoidance
c) Deadlock recovery
d) Mutual exclusion
e) Data recovery
25. The state of a process after it encounters an I/O instruction is ____.
a) Ready
b) Blocked/ Waiting
c) Idle
d) Running
e) Compiling
26. The number of processes completed per unit time is known as ____.
a) Output
b) Throughput
c) Efficiency
d) Capacity
e) Input
27. Which of the following file name extension suggests that the file is Backup copy of another file?
a) TXT
b) COM
c) BAS
d) BAK
e) BAT
28. Which technique was introduced because a single job could not keep both the CPU and the I/O devices busy?
a) Time-sharing
b) Spooling
c) Preemptive scheduling
d) Multiprogramming
e) Multiplexing
29. The speed of your net access is defined in terms of ____
a) MHz
b) Megabytes
c) RAM
d) Kbps
e) GHz
30. AOL stands for:
a) America Over LAN
b) America Online
c) Arranged Outer Line
d) Audio Over LAN
e) Audio Outer Line

KEY

- 1) b; 2) d; 3) b; 4) b; 5) d; 6) c; 7) c; 8) c; 9) c; 10) b; 11) a; 12) a; 13) c; 14) b; 15) c; 16) d; 17) d; 18) a; 19) a; 20) d; 21) c; 22) b; 23) b; 24) b; 25) b; 26) b; 27) d; 28) d; 29) d; 30) b.

TYPES OF COMPUTER

On the basis of working principle there are three types of computers.
a) Analog Computer
An analog computer (spelt analogue in British English) is a form of computer that uses continuous physical phenomena such as electrical, mechanical or hydraulic quantities to model the problem being solved.
1. Thermometer
2. Speedometer
3. Petrol Pump Indicator
4. Multi meter
b) Digital Computer
A computer that performs calculations and logical operations with quantities

represented as digits, usually in the binary number system.
c) Hybrid Computer (Analog + Digital)
A combination of computers those are capable of inputting and outputting in both digital and analog signals. A hybrid computer system setup offers a cost effective method of performing complex simulations.
On the basis of Size..
a) Super Computer
It is the fastest computer. Supercomputers are very expensive and are employed for specialized applications that require immense amounts of mathematical calculations. For exam-

ple, weather forecasting requires a supercomputer. Other uses of supercomputers include animated graphics, fluid dynamic calculations and nuclear energy research and petroleum exploration.
The major difference between a supercomputer and a mainframe is that a supercomputer channels all its power into executing a few programs as fast as possible, whereas a mainframe uses its power to execute many programs concurrently.
b) Mainframe Computer
A very large and expensive computer capable of supporting hundreds and

even thousands of users simultaneously. In the hierarchy that starts with a simple microprocessor (Eg: in watches) at the bottom and moves to supercomputers at the top, mainframes are just below supercomputers. In some ways, mainframes are more powerful than supercomputers because they support more simultaneous programs. But supercomputers can execute a single program faster than a mainframe.
c) Mini Computer
In size and power, minicomputers lie between workstations and mainframes. In the past decade, the dis-

tribution between large minicomputers and small mainframes has blurred, however, as has the distinction between small minicomputers and workstations. But in general, a minicomputer is a multiprocessing system capable of supporting from 4 to about 200 users simultaneously.
d) Micro Computer
i. Desktop Computer: A personal or micro-mini computer sufficient to fit on a desk.
ii. Laptop Computer: A portable computer complete with an integrated screen and keyboard. It is generally smaller in size than a desktop com-

puter and larger than a notebook computer.
iii. Palmtop Computer/ Digital Diary/ Notebook / PDAs: A hand-sized computer. Palmtops have no keyboard but the screen serves both as an input and output device.
e) Workstations
It is a terminal or desktop computer in a network. In this context, workstation is just a generic term for a user's machine (client machine) in contrast to a "server" or "mainframe."
Major brands of the computer:
a) IBM/ IBM Compatible Computers
b) Apple/ Macintosh.

74. కిందివాటిలో భారతదేశంలో నీటి కొరత ఎక్కడకంటే ఎక్కువగా ఉంది? గల కారణాలు ఏమిటి?
1. అసమర్థ వ్యవసాయ విధానాలు
 2. వాతావరణ మార్పు
 3. వేగవంతమైన పట్టణీకరణ, పారిశ్రామికీకరణ
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంపికండి?
ఎ) 1, 2 బి) 2, 3
సి) 1, 3 డి) 1, 2, 3

గంగానది దాల్చిన్నకు మరొక పేరు?

వివరణాత్మక సమాధానాలతో
(అన్ని రకాల పోటీ పరీక్షలకు ఉపయుక్తం)

వివరణ: భారతదేశంలో ఉన్న రిజర్వ్ యర్లలో నీటి మట్టాలు గత సంవత్సరం కంటే తక్కువ నిల్వ స్థాయిలను నివేదించినందున భారతదేశం నీటి కొరత ముప్పును ఎదుర్కొంటుంది.

- దేశంలో నీటి కొరతకు కారణాలు**
- ▶ అసమర్థ వ్యవసాయ పద్ధతులు, అధిక భూగర్భ జలాల వెలికితీత కిలకమైన నీటి వనరులను క్షీణింపజేశాయి.
 - ▶ వాతావరణ మార్పు పరిస్థితుల మరొక తీవ్రతరం చేస్తుంది. క్రమరహిత వర్షపాతం సమాచాలకు కారణమవుతుంది. నదులు, జలాశయాలు రిచార్జ్ ప్రభావం చూపుతుంది.
 - ▶ పేలవమైన నీటి నిర్వహణ, సరైన మౌలిక సదుపాయాలు లేకపోవడం కూడా సంక్షోభాన్ని తీవ్రతరం చేయడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి.
 - ▶ అటవీ నిర్మూలన, వాటర్షెడ్ల క్షీణిత నీటి కొరతకు దారితీస్తుంది. నీటిని గ్రహించగల సామర్థ్యం తగ్గకుండా, భూగర్భజలాల రిచార్జ్, మొత్తం నీటి లభ్యతను ప్రభావం చూపుతుంది.
 - ▶ వేగవంతమైన పట్టణీకరణ, పారిశ్రామికీకరణ వల్ల నీటి వనరుల కాలుష్యం పెరిగి, వాటిని వినియోగానికి పనికిరానివిగా చేశాయి.

75. అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవానికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను చదివి సరిచేయండి.
1. ఈ దినోత్సవాన్ని మొదటిసారి 2013లో పాటించారు
 2. ఈ సంవత్సరం థీమ్ 'అడవులు, ఆవిష్కరణలు-మెరుగైన ప్రపంచం కోసం కొత్త పరిష్కారాలు'

సమాధానం: (డి)
వివరణ: భారతదేశంలో ఉన్న రిజర్వ్ యర్లలో నీటి మట్టాలు గత సంవత్సరం కంటే తక్కువ నిల్వ స్థాయిలను నివేదించినందున భారతదేశం నీటి కొరత ముప్పును ఎదుర్కొంటుంది.

దేశంలో నీటి కొరతకు కారణాలు

- ▶ అసమర్థ వ్యవసాయ పద్ధతులు, అధిక భూగర్భ జలాల వెలికితీత కిలకమైన నీటి వనరులను క్షీణింపజేశాయి.
- ▶ వాతావరణ మార్పు పరిస్థితుల మరొక తీవ్రతరం చేస్తుంది. క్రమరహిత వర్షపాతం సమాచాలకు కారణమవుతుంది. నదులు, జలాశయాలు రిచార్జ్ ప్రభావం చూపుతుంది.
- ▶ పేలవమైన నీటి నిర్వహణ, సరైన మౌలిక సదుపాయాలు లేకపోవడం కూడా సంక్షోభాన్ని తీవ్రతరం చేయడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి.
- ▶ అటవీ నిర్మూలన, వాటర్షెడ్ల క్షీణిత నీటి కొరతకు దారితీస్తుంది. నీటిని గ్రహించగల సామర్థ్యం తగ్గకుండా, భూగర్భజలాల రిచార్జ్, మొత్తం నీటి లభ్యతను ప్రభావం చూపుతుంది.
- ▶ వేగవంతమైన పట్టణీకరణ, పారిశ్రామికీకరణ వల్ల నీటి వనరుల కాలుష్యం పెరిగి, వాటిని వినియోగానికి పనికిరానివిగా చేశాయి.

75. అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవానికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను చదివి సరిచేయండి.

1. ఈ దినోత్సవాన్ని మొదటిసారి 2013లో పాటించారు
2. ఈ సంవత్సరం థీమ్ 'అడవులు, ఆవిష్కరణలు-మెరుగైన ప్రపంచం కోసం కొత్త పరిష్కారాలు'

సమాధానం: (సి) - రెండు స్టేట్‌మెంట్లు సరైనవే.

వివరణ: అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవాన్ని 2012, మార్చి 21న జరుపుకొన్నారు.

- ▶ ఈ సంవత్సరం అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవం థీమ్ 'అడవులు, ఆవిష్కరణలు-మెరుగైన ప్రపంచం కోసం కొత్త పరిష్కారాలు'.

వేవర్షం

- ▶ యునైటెడ్ నేషన్స్ జనరల్ అసెంబ్లీ మార్చి 21న అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవంగా 2012, నవంబర్‌లో ప్రకటించింది. అన్ని రకాల అడవుల ప్రాముఖ్యత గురించి అవగాహన కల్పించింది.
- ▶ అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవాన్ని మొదటిసారిగా 2013, మార్చి 21న జరుపుకొన్నారు.

నేషనల్ దాల్చిన్ రిసెర్చ్ సెంటర్ (NDRC) గంగా నది దాల్చిన్ల విభిన్న కోణాలపై పరిశోధన కోసం ఒక కేంద్ర పరిశోధనా కేంద్రంగా పని చేస్తుంది. వాటి ప్రవర్తన, మనగడ విధానాలు, మరణాలకు దోహదపడే కారకాలపై అధ్యయనాలు చేస్తుంది.

గంగా నది దాల్చిన్లు (వీటిని 'సుసు' - Susu అని కూడా పిలుస్తారు)

- ▶ శాస్త్రీయ నామం: ప్లాటానిస్టా గాంగెటికా (Platanista Gangetica)

77. ఇంటర్నేషనల్ బిగ్ క్యాట్ అలయన్స్ (ఇబీసీఎం)కి సంబంధించి కింది స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది సరైనది?

1. ప్రపంచంలోని ఏడు పెద్ద పిల్లలు సంరక్షించడం అనేది కుటుంబ దృష్టి
2. IBCA ప్రధాన కార్యాలయం రష్యాలోని సెయింట్ పీటర్స్‌బర్గ్‌లో ఉంది

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపికండి?
ఎ) 1 బి) 2 సి) 1, 2 డి) 1, 2 కాదు

వివరణ: పులులు, ఇతర పెద్ద పిల్లల సంరక్షణ కోసం గ్లోబల్ నెట్‌వర్క్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి ఇంటర్నేషనల్ బిగ్ క్యాట్ అలయన్స్ (ఇబీసీఎం) ఏర్పాటుకు కేంద్ర క్యాటానిస్ట్ అమెరికన్ తెలిపింది.

ఇంటర్నేషనల్ బిగ్ క్యాట్ అలయన్స్

- ▶ పులులు, ఇతర పెద్ద పిల్లల సంరక్షణ కోసం ఒక ఉమ్మడి వేదికను స్థాపించడానికి 96 పెద్ద పిల్లలు నివాసం ఉండే దేశాలు ఇతరులతో కూడిన బహుళ-దేశం, బహుళ-పరిశోధన సంకీర్ణంగా కూటమిని రూపొందించారు.
- ▶ అక్షయ: పులి, సింహం, చిరుతపులి, మంచు చిరుత, పుష్కాసు, జాగ్రాడ్, చిరుతలను కలిగి ఉన్న ప్రపంచంలోని ఏడు పెద్ద పిల్లలను సంరక్షించడం అలయన్స్ ప్రధాన లక్ష్యం.
- ▶ దేశంలో ఏడు పెద్ద పిల్లల్లో కేవలం ఐదు మాత్రమే కనిపిస్తాయి - పులి, సింహం, చిరుతపులి, మంచు చిరుత, చిరుత.
- ▶ 2023-24 నుంచి 2027-28 వరకు ఐదు

సంవత్సరాలకు రూ.150 కోట్ల బడ్జెట్ మద్దతును కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది.

78. కింది కార్యక్రమాలను చదివి సరిచేయండి.

1. చెట్ల పెంపకం
2. నీటి నిర్వహణ
3. సుస్థిర వ్యవసాయం
4. వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్
5. ఎకో-మార్కెట్ లేబులింగ్

గ్రీన్ క్రెడిట్ రూల్స్ 2023 ప్రకారం పైన పేర్కొన్న యాక్టివిటీల్లో ఎన్ని గ్రీన్ క్రెడిట్ గా గణించబడతాయి?

- ఎ) రెండు
- బి) మూడు
- సి) నాలుగు
- డి) మొత్తం ఐదు

వివరణ: గ్రీన్ క్రెడిట్ నిబంధనల గురించి 2023 నోటిఫికేషన్ చేసి ఆక్టోబర్ 12, 2023

- ▶ అక్షయ: వ్యవస్థలు, సంస్థలు, పరిశ్రమలను సానుకూల పర్యావరణ చర్యలను చేపట్టేందుకు ప్రోత్సహించడం. కార్బన్ డిడ్డారాల తగ్గింపుకు గా, నీటి నాణ్యతలో మెరుగుదల, పెరిగిన జీవ వైవిధ్యం, మరిన్నింటిని కలుపుకోవడం.

ప్రధాన లక్ష్యాలు

- ▶ గ్రీన్ క్రెడిట్ (GC) కోసం పోటీ మార్కెట్ ఆధారిత విధానాన్ని ప్రభుత్వం చేయడానికి, వాటాదారులతో సహజంగా పర్యావరణ చర్యలను ప్రోత్సహించడానికి జాతీయ స్థాయిలో గ్రీన్ క్రెడిట్ (GC) కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం లక్ష్యం.
- ▶ GC ప్రోగ్రామ్ ఎన్నో కస్టమైజ్డ్ (సవరణ) చట్టం - 2022 ద్వారా ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిపాదిత కార్బన్ క్రెడిట్ ట్రేడింగ్ స్కీమ్ (CCTS) పూర్తి చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది.
- ▶ గ్రీన్ క్రెడిట్ కోసం అర్హత ప్రమాణాలు: గ్రీన్ క్రెడిట్ కోసం అనేక కార్యక్రమాలు అర్హత కలిగి ఉన్నాయి. వీటిని ఎనిమిది కీలక విభాగాలుగా వర్గీకరించారు. అవి..
- ▶ చెట్ల పెంపకం: అటవీ నిర్మూలనను ఎదుర్కోవడానికి, పచ్చదనాన్ని పెంచడానికి చెట్లను వాడడం.
- ▶ నీటి నిర్వహణ: వర్షపు నీటి సంరక్షణ వంటి నీటి సంరక్షణ పద్ధతులను అమలు చేయడం.

సుస్థిర వ్యవసాయం: పర్యావరణ అనుకూల వ్యవసాయ విధానాలను అవలంబించడం.

వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్: వ్యర్థాలను తగ్గించడం, రిసైక్లింగ్ చేయడం, కంపోస్టింగ్‌ను ప్రోత్సహించడం.

వాయి కాలుష్యం తగ్గింపు: గాలి నాణ్యతను మెరుగుపరచే కార్యక్రమాలు.

మడ అడవుల పరిరక్షణ, పునరుద్ధరణ: మడ అడవుల పర్యావరణ వ్యవస్థలను రక్షించడం, పునరుద్ధరించడం.

ఎకో-మార్కెట్ లేబులింగ్: కఠినమైన పర్యావరణ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉండే ఉత్పత్తుల కోసం ఎకో-మార్కెట్ సర్టిఫికేషన్ పొందడం.

స్థిరమైన భవనం, మౌలిక సదుపాయాలు: పర్యావరణ ప్రభావాన్ని తగ్గించే గ్రీన్ భవనాలు, మౌలిక సదుపాయాలను నిర్మించడం.

79. BioTRIG అనే పదం కొన్నిసార్లు వార్షికో కనిపించింది, దీనికి సంబంధించినది?

- ఎ) ఇమ్మునోజెషన్
- బి) అడవుల పెంపకం
- సి) వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ టెక్నాలజీ
- డి) బయోఫైటోసైట్ సమాధానం: (సి)

వివరణ: బయోట్రైగ్ అనే కొత్త వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ టెక్నాలజీ గ్రామీణ భారతదేశంలో జీవితాన్ని మెరుగుపరుస్తుందని పరిశోధకులు పేర్కొన్నారు.

- ▶ బయోట్రైగ్: ఇది కొత్త వ్యర్థ పదార్థాల నిర్వహణ సాంకేతికత, ఫైటోలిసిస్ ప్రక్రియ ఆధారంగా గ్రామీణ భారతీయులు వాయి కాలుష్యాన్ని తగ్గించడంలో, నేల ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడంలో, స్వచ్ఛమైన విద్యుత్‌ను ఉత్పత్తి చేయడంలో సహాయపడుతుంది.
- ▶ ఇది గ్రామీణులు ఉత్పత్తి చేసే వ్యర్థాలపై అమలు చేయడానికి రూపొందించబడిన కమ్యూనిటీ-స్థాయి ఫైటోలిసిస్ వ్యవస్థ.
- ▶ ఇది మూడు ఉత్పత్తులను ఉత్పత్తి చేస్తుంది - ఇవి గ్రామీణ భారతీయులు ఆరోగ్యకరమైన, పచ్చని జీవితాలను గడవడానికి

సహాయపడతాయి.

- ▶ సింగు, బయో-ఆయిల్ స్థానిక గృహాలు, వ్యాపారాలకు శక్తినిచ్చే మిగులు విద్యుత్తో, భవిష్యత్ చక్రాల్లో ఫైటోలిసిస్ సిస్టమ్‌ను శక్తి వంతం చేయగలవు.
- ▶ క్రీన్-బర్నింగ్ బయో-ఆయిల్ ఇతర వంట ఇంధనాలను భర్తీ చేయగలదు, నేల సంతృప్తిని తగ్గించే మెరుగైన పరచడంలో కార్బన్‌ను నిల్వ చేయడానికి బయో-చార్‌ను ఉపయోగించవచ్చు.

80. సెంట్రల్ పాల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ (CPCB)కి సంబంధించి కింది స్టేట్‌మెంట్లను చదివి సరిచేయండి.

1. CPCB అనేది వాయు (కాలుష్య నివారణ, నియంత్రణ) చట్టం, 1974 ప్రకారం స్థాపించిన ఒక పట్టణీకరణ సంస్థ.
2. ఇది జల శక్తి మంత్రిత్వ శాఖ కింద వస్తుంది
3. CPCB ప్రధాన విధి ప్రమాణాలు, నియంత్రణలు ప్రోత్సహించడం, దేశంలో గాలి నాణ్యతను మెరుగుపరచడం పై స్టేట్‌మెంట్లలో పనిచేయడం

సమాధానం: (బి) - స్టేట్‌మెంట్-1, 2 సరైనవి కావు, స్టేట్‌మెంట్-3 సరైనది.

వివరణ: కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి (CPCB)

- ▶ CPCB అనేది నీటి (కాలుష్య నివారణ, నియంత్రణ) చట్టం 1974 ప్రకారం స్థాపించిన పట్టణీకరణ సంస్థ.
- ▶ ఇది వాయు (కాలుష్య నివారణ, నియంత్రణ) చట్టం 1981 ప్రకారం అధికారాలు, విధులు అప్పగించారు.
- ▶ మాతృ మంత్రిత్వ శాఖ: పర్యావరణం, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల మంత్రిత్వ శాఖ (MoEFCC).
- ▶ విధులు: నీటి చట్టం, 1974, వాయు (కాలుష్య నివారణ, నియంత్రణ) చట్టం 1981లో పేర్కొన్న విధంగా CPCB ప్రధాన విధులు

(i) నీటి కాలుష్యాన్ని నివారించడం, నియంత్రణ తగ్గించడం ద్వారా రాష్ట్రాల్లోని వివిధ ప్రాంతాల్లో వాగులు, బావుల పరిశుభ్రతను ప్రోత్సహించడం

(ii) గాలి నాణ్యతను మెరుగుపరచడం, దేశంలో వాయు కాలుష్యాన్ని నిరోధించడం, నియంత్రణం లేదా తగ్గించడం.

3. భాస్కర్ గుప్తా
హైదరాబాద్

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఇరాన్‌లో...

స్టూడింట్స్‌ని ఇండియన్ రైల్వే కన్స్ట్రక్షన్ ఇంటర్‌వెన్షన్ లిమిటెడ్ (ఇరాన్)లో రెగ్యులర్ ప్రాతినిధిగా కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 4
- పోస్టులు: జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్, డిప్యూటీ జనరల్ మేనేజర్
- విభాగాలు: సివిల్
- దరఖాస్తు: ఆప్లైన్‌లో
- చివరితేదీ: ఫిబ్రవరి 7
- వెబ్‌సైట్: <https://www.ircon.org>

సీడిఎఫ్‌డిలో...

హైదరాబాద్‌లోని ది నెటవర్క్ ఫర్ డివలప్‌మెంట్ ప్రొటెజ్ట్ అండ్ డయాగ్నోస్టిక్స్ (సీడిఎఫ్‌డి)లో కన్సల్టెంట్ పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 2
- పోస్టులు: కన్సల్టెంట్, కన్సల్టెంట్ రిసెర్చ్ మేనేజ్‌మెంట్
- అర్హతలు: పోస్టును బట్టి సంబంధిత విభాగంలో బి.ఎస్సీ, బి.టెక్ లేదా ఎమ్మెస్సీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు అనుభవం ఉండాలి.
- దరఖాస్తు: ఈ-మెయిల్ ద్వారా
- చివరితేదీ: ఫిబ్రవరి 17
- వెబ్‌సైట్: <https://cdfd.org.in>

ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీలో..

మెదక్‌లోని ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీలో కాంట్రాక్ట్ ప్రాతినిధిగా కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 2
- పోస్టులు: టూల్ డిజైనర్
- అర్హతలు: డిప్లొమా, బి.టెక్ (మెకానికల్)లో ఉత్తీర్ణతతో పాటు అనుభవం ఉండాలి.
- దరఖాస్తు: ఆప్లైన్‌లో
- చివరితేదీ: ఫిబ్రవరి 16
- వెబ్‌సైట్: <http://https://avnl.co.in>

ఆన్‌లైన్‌లో స్టడీ మెటీరియల్

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- గ్రూప్స్: జనరల్ ఎస్సీ, జాగ్రేఫీ కోసం పై కూర్చో కోర్సును స్వాగతించండి.

గోల్కొండ కోటకు ఎన్ని ప్రవేశ ద్వారాలున్నాయి?

జనవరి 28 తరువాయి..

73. భారతదేశ తెలుగు గంగ పథకం ఉద్దేశం?
- 1) కావేరి జలాలను హైదరాబాద్‌కు తీసుకెళ్లడం
 - 2) కృష్ణా జలాలను నెల్లూరుకు తీసుకెళ్లడం
 - 3) కృష్ణా జలాలను మద్రాసుకు తీసుకెళ్లడం
 - 4) గంగా జలాలను తమిళనాడుకు తీసుకెళ్లడం
74. కింది వాటిలో సహజవాయు ఆధారిత ధర్మ కేంద్రానికి సంబంధించినది?
- 1) గుజరాత్ - కనాన్
 - 2) రాజస్థాన్ - ఆంటా
 - 3) ఒడిశా - తాలెర్
 - 4) ఉత్తరప్రదేశ్ - గాంధార
75. కింది వాటిని జతపర్చండి?
1. కేరళ
 2. మధ్యప్రదేశ్
 3. హిమాలయ
 4. జార్ఖండ్
- 1) ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
 - 2) 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
 - 3) 1-ఎ, 2-బి, 3-డి, 4-సి
 - 4) 1-డి, 2-సి, 3-ఎ, 4-బి
76. ముడి చమురును అక్షయంగా శుద్ధి చేసే శక్తి కలిగినది?
- 1) హార్లీయా నూనె శుద్ధి కర్మాగారం
 - 2) మరుగ నూనె శుద్ధి కర్మాగారం
 - 3) గుజరాత్ నూనె శుద్ధి కర్మాగారం
 - 4) విశాఖపట్నం నూనె శుద్ధి కర్మాగారం
77. కింది వాటిలో సరిగా జతపర్చండి?
- 1) విశాఖపట్నం - నౌకా నిర్మాణం
 - 2) టిట్టాపూర్ - రైల్వేస్టాషన్
 - 3) భద్రాచలం - ఇసుము, ఉక్కు
 - 4) హింకోల్ - యంత్ర పరికరాలు
78. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం తెలంగాణ జనసాంద్రత?
- 1) 312
 - 2) 382
 - 3) 380
 - 4) 480
79. తెలంగాణ రాష్ట్ర చిహ్నాల సంబంధించి సరైనది?
- 1) రాష్ట్ర జంతువు - ముచ్చలపింజి
 - 2) రాష్ట్ర పక్షి - జమ్మివెట్టు
 - 3) రాష్ట్ర వేవ - కొర్రమీస
 - 4) పైవన్నీ

80. తెలంగాణ పరిపాలన అంశాలకు సంబంధించి సరిచేయండి?
- 1) అత్యధిక పట్టణాలు, మున్సిపాలిటీలు గల జిల్లా రంగారెడ్డి
 - 2) మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ల సంఖ్య 13
 - 3) మున్సిపాలిటీల సంఖ్య 141
 - 4) పట్టణాల సంఖ్య 145
81. తెలంగాణ నైపుణ్య సృష్టక సదుపాయాలకు సంబంధించి సరిచేయండి?
- 1) దక్కన్ పీఠభూమి సగటున సముద్ర మట్టానికి 480 నుంచి 600 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంది
 - 2) హైదరాబాద్ సముద్ర మట్టానికి 600 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంది
 - 3) తెలంగాణలో గ్రానైట్ శిలలు మాత్రమే ఉన్నాయి
 - 4) తెలంగాణలో భూములు ముదురు గోధుమ వర్షపు నీలలు ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి
82. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కొండలను వాటి జిల్లాలతో జతపర్చండి?
1. షాబాద్ గుట్టలు ఎ. మహబూబ్ నగర్
 2. నల్లమల గుట్టలు బి. నాగర్ కర్నూలు
 3. రాజ్ గుట్టలు సి. ఖమ్మం
 4. అనంతగిరి కొండలు డి. విశాఖాబాద్
- 1) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
 - 2) 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
 - 3) 1-ఎ, 2-బి, 3-డి, 4-సి
 - 4) 1-డి, 2-సి, 3-ఎ, 4-బి
83. తెలంగాణలో ఇప్పటి వరకు నమోదైన అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత?
- 1) 48.9°C
 - 2) 49.9°C
 - 3) 38.9°C
 - 4) 39.9°C
84. మృత్తికల గురించి సరైన వాక్యం?
- 1) ఎర్రనేలలు - ఐసో ఆక్సైడ్‌ను కలిగి ఉంటాయి
 - 2) నల్లరేగడి నేలలు - నైట్రిజన్ పూర్వమైన ఎక్కువ కలిగి ఉంటాయి
 - 3) తెలంగాణలో 64 శాతం ఎర్రనేలలు ఉంటాయి
 - 4) పైవన్నీ
85. మానీ నది గురించి సరైన వాక్యం?
- 1) అనంతగిరి కొండల్లో వర్షించి
 - 2) మొత్తం దాడవు 256 కి.మీ
 - 3) మౌళిక పేరు మునుకుంద
 - 4) పైవన్నీ

86. ఏకాదశాబ్దం, క్షత్రియ ధర్మసూత్రం మధ్య, త్రిసముద్రత్రయ పీఠ వాచనం, ద్వికుల కుటుంబం అనే చిరుదులు గల శాతవాహన రాజు?
- 1) శివతీ శాతకర్ణి
 - 2) గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
 - 3) యజ్ఞతీ శాతకర్ణి
 - 4) వేదతీ శాతకర్ణి
87. నాసిక్‌లో 4, శార్వత్ 2, అమరావతిలో 1, ధరణికోటలో 2 శాసనాలను వెలువరించిన శాతవాహన రాజు?
- 1) మొదటి పులోమావి
 - 2) రెండో పులోమావి
 - 3) మొదటి శాతకర్ణి
 - 4) రెండో శాతకర్ణి
88. అచార్య నాగార్జుని రచనలు కానిది?
- 1) శూన్యవాదం, చూర్ణమిశ్రవాదం
 - 2) సువర్ణేణ, ఆరోగ్యముజరి
 - 3) రత్నాకరం, ప్రజ్ఞాపారమితవాదం
 - 4) బృహత్కథా మండలం, బృహత్సంహిత
89. శాతవాహనుల సైనిక వ్యవస్థ గురించి సరైనది?
- 1) వీరి సైన్యాన్ని చెన్నై - పీని
 - 2) వీరి కాలంలో తాత్కాలిక సైనిక శిబిరాన్ని స్వచ్ఛావారం అంటారు
 - 3) పైవన్నీ
 - 4) రాజ్‌కుల సైన్యం
90. ఇక్ష్వాకుల కాలం నాటి ప్రత్యేక కానిది?
- 1) విరివిగా దర్బారులను నిర్వహించడం
 - 2) చిన్న దేవత విగ్రహాలను రక్షించే హారతి దేవత
 - 3) వీరు అనేక హిందూ దేవాలయాలను కట్టించారు
 - 4) వీరి కాలంలో సతీసహగమనం నిర్బంధంగా ఉండేది
91. విష్ణుకవితుల కాలంలో ఉన్న ఏకైక కొండ బౌద్ధాధారం కొండను, గుహలను 1906 లో కనుగొన్నవారు?
- 1) అలెగ్జాండర్ రీ
 - 2) అలెగ్జాండర్ ఫ్రెయింగ్
 - 3) మేజర్ గిల్
 - 4) అలెగ్జాండర్ కన్యంగ్‌హో
92. కుతుబ్ షాహీ కాలం నాటి వినోదాలేవి?
- 1) కోకాటం, కోడి పందాలు
 - 2) ఎద్దుల పందెం, పాచికలు
 - 3) చదరంగం, కుస్తీలు
 - 4) పైవన్నీ
93. గోల్కొండ కుతుబ్ షాహీ కట్టడాలకు సంబంధించి సరైనది?
- 1) గోల్కొండ కోటను నిర్మించినది - కులీ కుతుబ్ షా
 - 2) గోల్కొండ కోటకు 8 ప్రవేశ ద్వారాలు ఉన్నాయి
 - 3) గోల్కొండ కోటలో 85 బురుజులు ఉన్నాయి
 - 4) పైవన్నీ
94. దేవదాసీ వ్యవస్థ గురించి ప్రస్తావించిన మొదటి రచనకు ఎవరు?
- 1) కాళిదాసు
 - 2) రాజేశ్వరి సామి
 - 3) రఘునాథదాసులు
 - 4) శ్రీనాథుడు
95. అసభ్యశాల కాలం నాటి మహిళలకు సంబంధించి సరిగా వాక్యం?
- 1) ఖైరుద్దీన్ బేగం జెమ్మీ కిర్కీ

- 4) పైవన్నీ
102. భారత వ్యవసాయంలో అల్ప ఉత్పత్తి కారణం కానిది?
- 1) అక్షరాస్యత
 - 2) పురాతన పద్ధతులు
 - 3) భూక్రమక్షయం
 - 4) వ్యవసాయ సేవల లోపం
103. వ్యవసాయ మాండ్రింగ్‌లోని దశలను క్రమంగా రాయండి?
- ఎ. గిడ్డంగుల సౌకర్యాలు, రహదారుల నిర్మాణం, గ్రేడింగ్, ప్రామాణిక తూనికలు
 - బి. గ్రేడింగ్, గిడ్డంగుల సౌకర్యాలు, ప్రామాణిక కొలతలు, రహదారుల నిర్మాణం
 - సి. రహదారుల నిర్మాణం, గిడ్డంగుల సౌకర్యాలు, గ్రేడింగ్, ప్రామాణిక తూనికలు
 - డి. గిడ్డంగుల సౌకర్యాలు, గ్రేడింగ్, ప్రామాణిక తూనికలు, రహదారుల నిర్మాణం
104. కింది వాటిలో పరోక్ష పంట కానిది?
- 1) ఎ
 - 2) బి
 - 3) సి
 - 4) డి
105. వ్యవసాయ గ్రామీణ చరచిత్రం
- 1) అమృతం పన్ను
 - 2) ఎన్జీజీ సంకం
 - 3) రాష్ట్రాలకు కేంద్రం ఇచ్చే నిధులు
 - 4) వినోదపు పన్ను
106. మానవాభివృద్ధికి ఏ అంశాలు దోహదపడతాయిని పుష్కల అభిప్రాయం?
- 1) నాణ్యత
 - 2) ఎఫ్‌సీఐ
 - 3) తక్కువ రుణం
 - 4) రాష్ట్ర సహకార సంస్థలు

గ్రూప్స్, గ్రూప్-డి ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

- 1) ఆరోగ్య సేవలు
- 2) జాతీయ రోగి
- 3) సాధారణ విద్య, వయోజన విద్య
- 4) పైవన్నీ

ప్రభుత్వ విభాగంలో శాసన నిర్మాణ శాఖను పన్నెంట్ అని, కార్యనిర్వాహక శాఖను సెకండ్ ఎన్నెట్ అని, న్యాయశాఖను థర్డ్ ఎన్నెట్ అని పిలుస్తారు.

కార్యనిర్వాహక వర్గ నియంత్రణ

- ప్రభుత్వ నిర్మాణంలో కార్యనిర్వాహక శాఖ ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది.
- ప్రభుత్వానికి పూర్వయం, ఆర్కా ఈ శాఖను అభివర్ణించారు.
- ప్రభుత్వ అధికారాలను ఒక వ్యక్తి లేదా కొంతమంది వ్యక్తులు కలిగి ఉన్నట్లయితే ఆ శాఖను కార్యనిర్వాహక శాఖ అంటారు.
- ఉదా: యూఎస్ఎస్లో అధికారమంతా అధ్యక్షుడి చేతిలో ఉంటుంది. కానీ భారత్లో పూర్తి అధికారం ఒకరి చేతిలో ఉండదు.
- స్విట్జర్లాండ్లో కొంతమంది చేతుల్లో అధికారాన్ని కేంద్రీకరిస్తారు. పెడర్ల కోస్టర్లో ఏమగురు సభ్యులుంటారు. అధ్యక్షుడు కూడా ఈ కోస్టర్లకు చెందినవారే ఉంటారు.
- శాఖను రాజకీయ, పాలనాపరంగా విభజించవచ్చు. శాఖల మధ్య సంబంధాన్ని బట్టి పార్లమెంటరీ, అధ్యక్ష తరహాగా వర్గీకరించవచ్చు.
- శాసనశాఖ, కార్యనిర్వాహక శాఖల మధ్య సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నట్లయితే దాన్ని పార్లమెంటరీ తరహా ప్రభుత్వం అంటారు.
- శాసనశాఖ, కార్యనిర్వాహక శాఖల మధ్య సన్నిహిత సంబంధం లేనట్లయితే దాన్ని అధ్యక్ష తరహా ప్రభుత్వం అంటారు.
- భారతదేశం పార్లమెంటరీ తరహా విధానాన్ని అనుసరిస్తుంది.
- పార్లమెంటరీ తరహా వ్యవస్థలో రెండు రకాల కార్యనిర్వాహక వర్గాలు ఉంటాయి.

- నామమాత్రపు కార్యనిర్వాహక శాఖ అధిపతి - రాష్ట్రపతి
 - వాస్తవ కార్యనిర్వాహక శాఖ అధిపతి - ప్రధానమంత్రి
- రాజ్యాంగంలోని Vవ భాగంలో కేంద్ర కార్యనిర్వాహక శాఖ గురించి ఉంది. దీనిలో రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి, మంత్రిమండలి, ఆటార్లీ జనరల్ ఉంటారు. వీరి గురించి 52 - 78 వరకు ఉన్న ఆర్టికల్స్ వివరిస్తాయి.
 - రాజ్యాంగంలోని VIవ భాగంలో రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక శాఖ గురించి ఉంది. దీనిలో గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి, మంత్రిమండలి, ఆర్కాజీ జనరల్ ఉంటారు. వీరి గురించి 153 - 167 వరకు ఉన్న ఆర్టికల్స్ వివరిస్తాయి.

ప్రధాని - కేంద్ర మంత్రిమండలి
 కేంద్ర మంత్రిమండలి సభ్యులను ప్రధానమంత్రి నియామకం, సలహా మేరకు రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు.
 • వీరికి కచ్చితమైన పదవీ కాలాన్ని మన రాజ్యాంగం సూచించలేదు.
 • 75(2) ప్రకారం రాష్ట్రపతి సంతృప్తి మేరకు మంత్రిలు పదవుల్లో కొనసాగుతారు. అదేసమయంలో కేంద్ర మంత్రిమండలి లోకసభకు సమష్టిగా బాధ్యత వహించాలని రాజ్యాంగంలోని 75(3) నిబంధన స్పష్టం చేసింది.

ప్రభుత్వ పరిపాలనలో శాసన నిర్మాణ శాఖ, కార్యనిర్వాహక శాఖ, న్యాయశాఖ కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి. శాసన నిర్మాణ శాఖ చట్టాల రూపకల్పనలో ప్రముఖంగా వ్యవహరిస్తుంది. కార్యనిర్వాహక శాఖ వర్గాన్ని రాజకీయ, పాలనాపరమైన శాఖలుగా వర్గీకరిస్తారు. భారతదేశంలో పార్లమెంటరీ తరహా విధానం అమలువుతుండగా, కార్యనిర్వాహక శాఖ నిర్మాణం, విధివిధానాలపై పోటీపరిష్కారాలు అవగాహన కలిగి ఉండాలి.

కార్యనిర్వాహక శాఖ!

పవీపీఎస్సీ ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

ఇండియన్ పాలిటీ

- కేంద్ర మంత్రిమండలి సభ్యులు అధికారంలో కొనసాగానాటి రెండు వరకులు ఉంటాయి.
 - రాష్ట్రపతి సంతృప్తి
 - లోకసభలో మెజారిటీ సభ్యుల విశ్వాసం ఉండాలి.
- 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 1978లో కేబినెట్ పరిమాణం చేర్చారు.
 - కేబినెట్ మంత్రులు వారానికి ఒకసారి, అవసరమైతే అంతకంటే ఎక్కువసార్లు సమావేశమవుతారు.
- ప్రధానమంత్రి అనుమతితో కేంద్ర కేబినెట్ కార్యదర్శి సమావేశాల ఆజ్ఞాపకం రూపొందిస్తారు.
- ప్రధాని కేబినెట్ సమావేశాలకు అధ్యక్షత వహిస్తారు. కేబినెట్ సమావేశాల్లో చర్చలకు ఎలాంటి కాలపరిమితి ఉండదు.
- పార్లమెంటరీ వ్యవస్థలో శాసన నిర్మాణ శాఖ కార్యనిర్వాహక వర్గంపై ప్రత్యక్ష నియంత్రణ కలిగి ఉంటుంది.
- ప్రధానమంత్రి, మంత్రిమండలి సంయుక్తంగా లోకసభకు బాధ్యత వహిస్తారు.
- సభలో సభ్యులు అడిగే ప్రశ్నలకు, ప్రవేశపెట్టే వాుదా తీర్మానాలకు, అవిశ్వాస తీర్మానాలకు ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి.

రచయిత
 ఎం. ఈశ్వర వెంకటరావు
 విషయం నిపుణులు

కార్యనిర్వాహక శాఖ విధులు

ఆధునిక కాలంలో కార్యనిర్వాహక శాఖ అనేక విధులు నిర్వహిస్తోంది. సైద్ధాంతికంగా ఈ శాఖ శాసన నిర్మాణ శాఖ రూపొందించిన చట్టాలను అమలు చేస్తుంది. అయితే ఆయా ప్రభుత్వ రూపాలను బట్టి ఈ శాఖ నిర్వహించే విధుల్లో మార్పు ఉంటుంది. సాధారణంగా కార్యనిర్వాహక శాఖ కింది విధులు నిర్వహిస్తుంది.

దౌత్యపరమైన విధులు:
 కార్యనిర్వాహక శాఖ విదేశీ సంబంధాలను నెరవేరు, విదేశాల్లో దౌత్యాధికారాలను నియమించడం, దౌత్య వ్యవహారాలను చక్కదిద్దడం. అదేవిధంగా దేశం మధ్య జరిగే చర్చల సమాధిచేసలను, అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలను, సదస్సు తీర్మానాలను అమలు చేయడం. అయితే ఈ చర్చలన్నింటినీ శాసన నిర్మాణ శాఖ ప్రతిపాదించాల్సి ఉంటుంది.

ఆర్థికపరమైన విధులు:
 కార్యనిర్వాహక శాఖ కొన్ని ఆర్థికపరమైన విధులను నిర్వహిస్తుంది. అవి... వార్షిక ఆదాయ, వ్యయ పట్టికను తయారు చేయడం. వివిధ రూపాల్లో వచ్చే ప్రభుత్వ రాయితీలను గుర్తించేందుకు కృషి చేయడం. సన్నుల మూల్యాంకనం కావల్సిన యంత్రాంగాన్ని ఏర్పరచడం. ఈ శాఖ వివిధ ప్రభుత్వ ప్రవ్యాళను న్యాయబద్ధమైన రీతిలో పంపిణీ చేస్తుంది. ప్రభుత్వ వ్యయాలను సంబంధించిన వడ్డలపై తనిఖీ చేసేందుకు చర్చలు తీసుకుంటుంది. పన్నుసేవల ఉత్పత్తి, పంపిణీ, మారకాలకు సంబంధించిన వివిధ ప్రణాళికలను రూపొందించి అమలు చేస్తుంది.

న్యాయపరమైన విధులు:
 అనేక రాజ్యాల్లో కార్యనిర్వాహక శాఖ ఉన్నత న్యాయస్థానాల న్యాయమూర్తుల నియామకంతో పాటు, వారిని బదిలీ చేయడం లాంటి విధులను నిర్వహిస్తుంది. దోషులను నిర్ధారించడం, వారి శిక్షలను తగ్గించడం, తొలగించడం లేదా రద్దు చేయడం లాంటి విధులను సైతం ఈ శాఖ చేపట్టేది. అయితే ఈ విధులను అధికారాన్ని కొన్ని ప్రత్యేక సమయాల్లో మాత్రమే వినియోగిస్తుంది.

పాలనాపరమైన విధులు:

చట్టాలను, న్యాయశాఖ తీర్పులను అమలు చేయడం, శాంతిభద్రతలను కాపాడటం, విధివిధానాలను రూపొందించడం, సివిల్ సర్వెయింగ్ నియామకం, పవోల్సు, తొలగింపు మొదలైనవి.

సైనికపరమైన విధులు:

అనేక దేశాలకు, రాజ్యాల్లో రక్షణశాఖకు ముఖ్య కార్యనిర్వాహక శాఖాధిపతిగా దేశాధిపతి ఉంటారు. ఇతర దేశాలకు సేవలను, శాంతి సందని కార్యనిర్వాహక శాఖ ప్రకటించవచ్చు. అదేవిధంగా అత్యవసర సమయంలో ఈ శాఖ దేశవ్యాప్తంగా 'మార్షల్ లా'ను విధించి పౌరుల హక్కులను సైతం రద్దు చేయవచ్చు.

సంక్షేమ విధులు:

సంక్షేమ దృక్పథాన్ని అనేక రాజ్యాలు కలిగి ఉండటంతో ప్రజా సంక్షేమంలో వాటి కర్తవ్యాలు నానాటికీ పెరుగుతున్నాయి. సంక్షేమానికి దూరమైన వర్గాలు, కనీస సౌకర్యాలకు నోచుకోని ప్రజలను ఉద్దేశించి శాసనాలను రూపొందించి అమలు చేస్తుంది.

ఆర్డినెన్స్ ల జారీ:

అనేక రాజ్యాల్లో కార్యనిర్వాహక శాఖ ఆర్డినెన్స్ లు జారీ చేస్తుంది. క్లిష్టమైన సమస్యలను అత్యవసరంగా పరిష్కరించడానికి ఈ తరహా బాధ్యతలను ఈ శాఖ నిర్వహిస్తుంది. శాసనసభ సమావేశాలు జరగని సమయంలో ప్రజాప్రయోజనాలకై 123 నిబంధన ప్రకారం రాష్ట్రపతి, 213 నిబంధన ప్రకారం రాష్ట్రాల్లో గవర్నర్లు ఆర్డినెన్స్ లను జారీ చేస్తారు.
 ■ ఇవి చట్టాలతో సమానం. ఆర్డినెన్స్ ల కాలపరిమితి 6 నెలలు 6 వారాల పాటు ఉంటుంది. శాసనసభ సమావేశంలో వీటిని అమోదించాల్సి ఉంటుంది. ఒకవేళ అమోదించలేకపోతే వర్షం వరకు వర్ధిల్లుతాయి.

అత్యవసర కార్యక్రమం:

శాంతిభద్రతలు క్షీణించడం, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, విదేశీ వారంబు లేదా ఇతర అత్యవసర పరిస్థితులు వివిధ సమయాల్లో పలు ప్రాంతాల్లో ఉత్పన్నమైతే వాటిని చక్కదిద్దే బాధ్యతను కార్యనిర్వాహక శాఖ చేపట్టవచ్చు.
 ఉదా: వైనాతో యుద్ధం కారణంగా 1962 అక్టోబరు 26న అప్పటి ప్రధాని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, రక్షణశాఖ మంత్రి వి.కె.కృష్ణమూర్తి తొలిసారిగా జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించారు.

ఇతర విధులు:

కార్యనిర్వాహక శాఖ రాజ్యానికి నాయకత్వాన్ని అందిస్తూ అంతర్జాతీయ సదస్సులు, సంస్థల కార్యకలాపాల్లో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది.

548 Word of the Day

Congruity
Telugu meaning: సారూప్యత, సంబద్ధత
English meaning: Congruity (కాంగ్రుయిటీ) is a noun that describes the quality of being in harmony, agreement, or alignment.
Synonyms: Consistency, Compatibility
Antonyms: Disagreement, Mismatch
Usage: 1. There was a clear congruity between his words and actions, proving his sincerity.
 2. The interior design of the house showed a perfect congruity between modern and traditional styles.

నో టి ఫి కే ష స్

కానిస్టేబుల్/ డ్రైవర్ పోస్టులు
 కేంద్ర హోం మంత్రిత్వశాఖ అధ్యక్షుడి సెంట్రల్ ఇండస్ట్రీయల్ సెక్యూరిటీ పోర్స్ (సిఐఎస్ఎస్) దేశవ్యాప్తంగా డ్రైవర్స్ రిక్రూట్మెంట్ ప్రాతినిధికన సిఐఎస్ఎస్ కానిస్టేబుల్/ డ్రైవర్ కమ్ పవం ఆఫ్ డిటెక్ట్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తోంది. మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య 1124. దరఖాస్తు రుసుము రూ.100. అర్హులైన అభ్యర్థులు 2025 ఫిబ్రవరి 9 నుంచి మార్చి 4లోగా ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

కన్వలెంట్ పోస్టులు
 స్వామి వివేకానంద నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రివోల్యూటనరీ ట్రైనింగ్ అండ్ రిసెర్చ్ (ఎన్వీఎస్ఆర్ఐఎఆర్), ఒడిశా కన్వలెంట్ పోస్టుల భర్తీకి ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహిస్తోంది. మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య 14. అర్హులైన అభ్యర్థులు 2025, ఫిబ్రవరి 14, 21, 25; మార్చి 4 తేదీల్లో ఇంటర్వ్యూకు హాజరుకావాలి.

డిప్యూటీ ఇంజనీర్ పోస్టులు
 పుణెలోని భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్ (ఐల్) డిప్యూటీ ఇంజనీర్ (ఈ-II) పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది. మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య 22. దరఖాస్తు ఫీజు రూ.472. ఆన్లైన్ దరఖాస్తులకు చివరి తేదీ 24 ఫిబ్రవరి 2025.

స్టాఫ్ పోస్టులు
 యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హైదరాబాద్ (యూఎహెచ్ఎస్) వివిధ విభాగాల్లో ప్రొఫెసర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తోంది. మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య 40. దరఖాస్తు ఫీజు రూ.1000. అర్హులైన అభ్యర్థులు 2025, ఫిబ్రవరి 20లోగా ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

దరఖాస్తు చేశారా..?

- కింది ఉద్యోగాలు/ అప్రెంటిస్ పోస్టులకు నేడే (ఫిబ్రవరి 2) చివరి తేదీ
- రైల్వే లిమిటెడ్లో 11 మేనేజీరియల్ పోస్టులు. బ్యాచిలర్ డిగ్రీ, డిప్లొమా/ సివిల్ ఇంజనీరింగ్, పీజీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉన్నవారు అర్హులు.
- యూఎస్ఎల్లో 228 బటిస్ట్రీ ఆఫ్ డిప్లొమీస్ పోస్టులు. పవో తరగతి, బటిస్ట్రీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు ఎన్ఎస్ఐటీ సర్టిఫికేట్ ఉన్నవారు అర్హులు.

పవీపీఎస్సీ గ్రూప్ - II మెయిన్స్ మోక్ టెస్ట్
 Available till: 22.02.2025
 www.epratibha.net

Current Affairs

NASA astronaut Sunita Williams achieved a historic milestone on January 30, 2025, by breaking the spacewalking record previously held by former astronaut Peggy Whitson (60 hours and 21 minutes). She has set a new record for the longest spacewalking time by a woman, clocking 62 hours and 6 minutes at the ISS during a mission with fellow astronaut Butch Wilmore.

Legendary cricketer Sachin Tendulkar will be honoured with the BCCI's Lifetime Achievement Award on 31 January 2025. Tendulkar will be the 31st recipient of the award, which was instituted in 1994 in honour of India's first captain Col. C. K. Nayudu. In 2023, the lifetime honour was conferred to former India head coach and all-rounder Ravi Shastri and wicket-keeping great Farokh Engineer.

The Ministry of Micro, Small, and Medium Enterprises (MoMSME), in partnership with the Open Network for Digital Commerce (ONDC), has announced the launch of an initiative to enable small and micro enterprises to join ONDC. The initiative with a budget of Rs.277.35 crore over three years will focus on onboarding 5 lakh micro and small enterprises, with 50 percent of these being women-led businesses.

IPS officer Rajesh Nirwan was appointed as the Director General of the Bureau of Civil Aviation Security (BCAS) under the Ministry of Civil Aviation. He is a 1992-batch IPS officer from the Rajasthan cadre.

Seating Arrangement

Directions (Qs. 1 - 12): Read the questions carefully and answer the following

- Six friends Ketu, Lara, Jan, Vayi, Emra, Mary are sitting in a circular table facing towards the centre. Jan is sitting next to Ketu. Mary cannot sit adjacent to Jan. Emra is sitting third to the left of Vayi. Lara is sitting between Mary and Emra. Vayi sits beside Jan. Who is sitting opposite to Mary?
 A) Vayi B) Lara C) Ketu D) Jan
- Seven people G, N, M, L, P, K, Z are sitting around a circular table facing the centre but not necessarily in the same order. N sits in between M and Z. K sits immediate right to the Z. L sits in between G and P. P is sitting fourth to the left of K. Then who is sitting third to the right of L?
 A) N B) G C) Z D) P
- Five members namely S, H, K, Z, M are sitting in a circular table all facing the centre but not necessarily in the same order. K is sitting second to the left of Z. M sits between Z and H. Who is sitting second to the left of M?
 A) S B) H C) K D) None
- Six members namely Fatima, Parveen, Winky, Maya, Lovely, Jane are sitting in a circular table facing away from the

SSC Exams Reasoning

centre but not necessarily in the same order. Fatima sits in between Winky and Lovely. Parveen sits immediate left to Winky. Jane sits second to the right of Lovely. Maya sits second to the left of Parveen. Who is sitting fourth to the right of Winky?
 A) Fatima B) Maya C) Parveen D) Jane

5. Six colleagues namely Keerti, Fatima, Mouni, Jasmine, Radha, Sarayu are sitting in a conference hall in a circular table facing towards the centre but not necessarily in the same order. Mouni is sitting third to the left of Jasmine. Sarayu is sitting in between Keerti and Jasmine. Radha is sitting immediate left to Fatima. Radha is sitting third to the left of Keerti. Who is sitting next to Sarayu?
 A) Jasmine B) Keerti C) Both A and B D) None

6. There are five friends namely Jayant, Manaswi, Charan, Sharat, Harsha sitting in a circular table facing towards the centre for dinner but not

necessarily in the same order. Sharat is sitting adjacent to Charan. Harsha is sitting exactly between Manaswi and Sharat. Jayant is sitting second to the left of Harsha. Then who is sitting third to the right of Manaswi?
 A) Sharat B) Charan C) Harsha D) None

7. Five friends are sitting in a circular table. Y, Z, C are facing away from the table and X and F are facing towards the table. X is sitting immediate left to Y. Z is sitting in between C and Y. F is sitting second to the right of Z. Who is sitting fourth to the left of C?
 A) Z B) F C) X D) Y

8. Five friends namely P, Q, T, S, R are sitting around a circular table all facing inwards. Q is sitting in between P and R. S is the immediate neighbour of T and sits second to the right of P. Who sits third to the right of T?
 A) R B) P C) Q D) S

9. Six friends G, H, M, J, K and L are sitting in a straight line facing north. G is sitting between L and H. H is fourth to the right of M. K is to the immediate right of H. Who is sitting between L and M?
 A) J B) G C) H D) K

10. Six persons are posing before a camera for a group photograph. P is standing exactly between N and S, while Q is to the immediate left of N. O is at the extreme right, while R is to his immediate left. Who is to the exact right of S?
 A) P B) N C) R D) Q

11. Eight students A, B, C, D, E, F, G and H are sitting around a circular table, at equal distance from each other. If B is seated in the north-east direction, in which direction is H seated?
 A) South-west B) North-east C) North-west D) South-east

12. Eight friends P, Q, R, S, T, U, V and W are sitting around a rectangular table. R is sitting at the north-west, R and P are placed diagonally opposite each other, whereas V and U are placed diagonally opposite each other. W sits the west direction, Q sits the east direction, and S is sitting between R and V. In which direction does T sit?
 A) South B) East C) West D) North